

KULTURARV & WIKIMEDIA

- ett (oväntat) samarbete för fri kunskap

WIKIMEDIA
SVERIGE

Axel Pettersson, Wikimedia Sverige
Stockholms universitet, 6 november 2023
axel.pettersson@wikimedia.se
@Haxpett

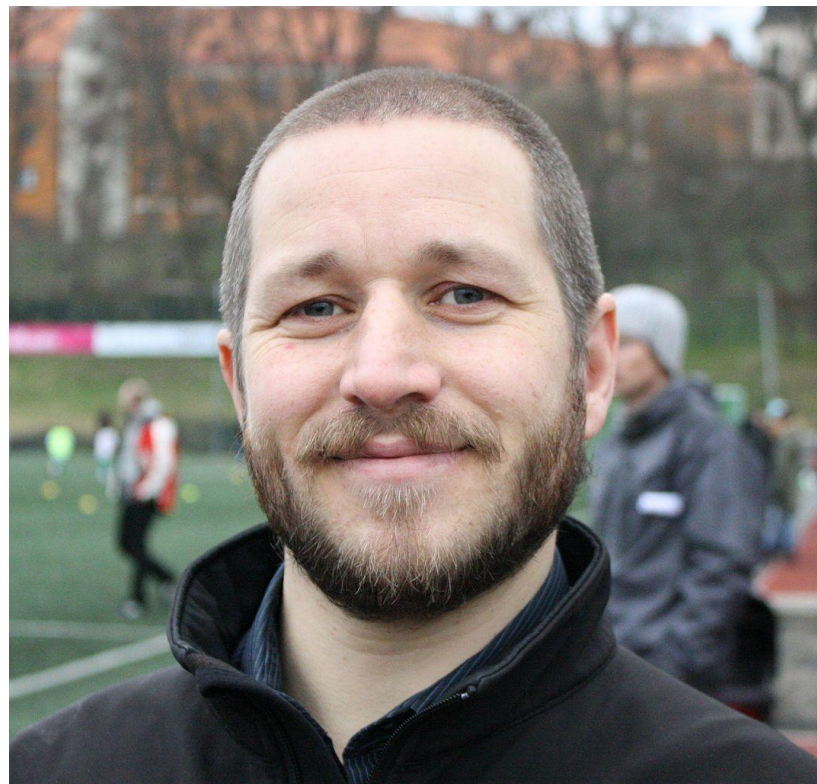
Axel Pettersson

● Volontär

- Användare:Haxpett

● Anställd

- Användare:Axel Pettersson (WMSE)
- Wikimedia Sverige

Wikimedia Wikipedia Wiki

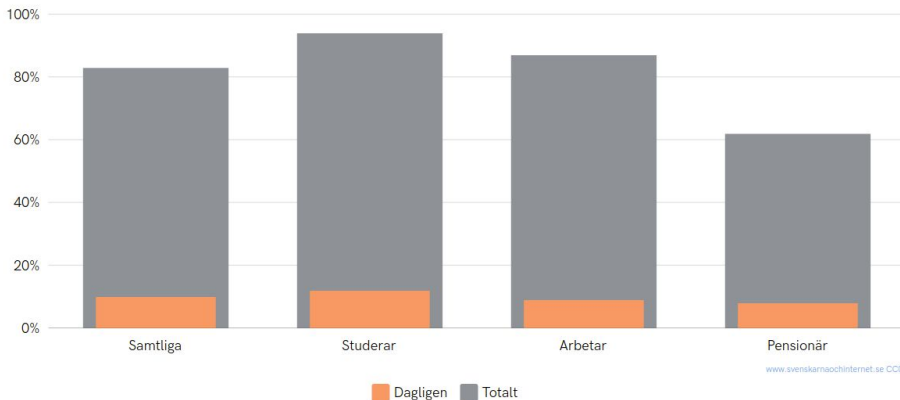

Alla projekt listade på [Meta:Wikmediaprojekt](https://meta.wikimedia.org/wiki/Wikimediaprojekter)

Läser du Wikipedia?

94 procent av de studerande använder sig av Wikipedia

Diagram 5.4 Andel av internetanvändare (12+ år), Använder Wikipedia minst någon gång (totala stapeln) respektive dagligen (rosa del av stapeln), Sysselsättnin...
2019

- 11M unika enheter/månad.
- 94% av studerande använder Wikipedia (2019).
- 4 milj visningar på svenskspråkiga Wikipedia/dag.
- En av de mest besökta webbplatsen i världen och Sverige.

Tillgång till internet

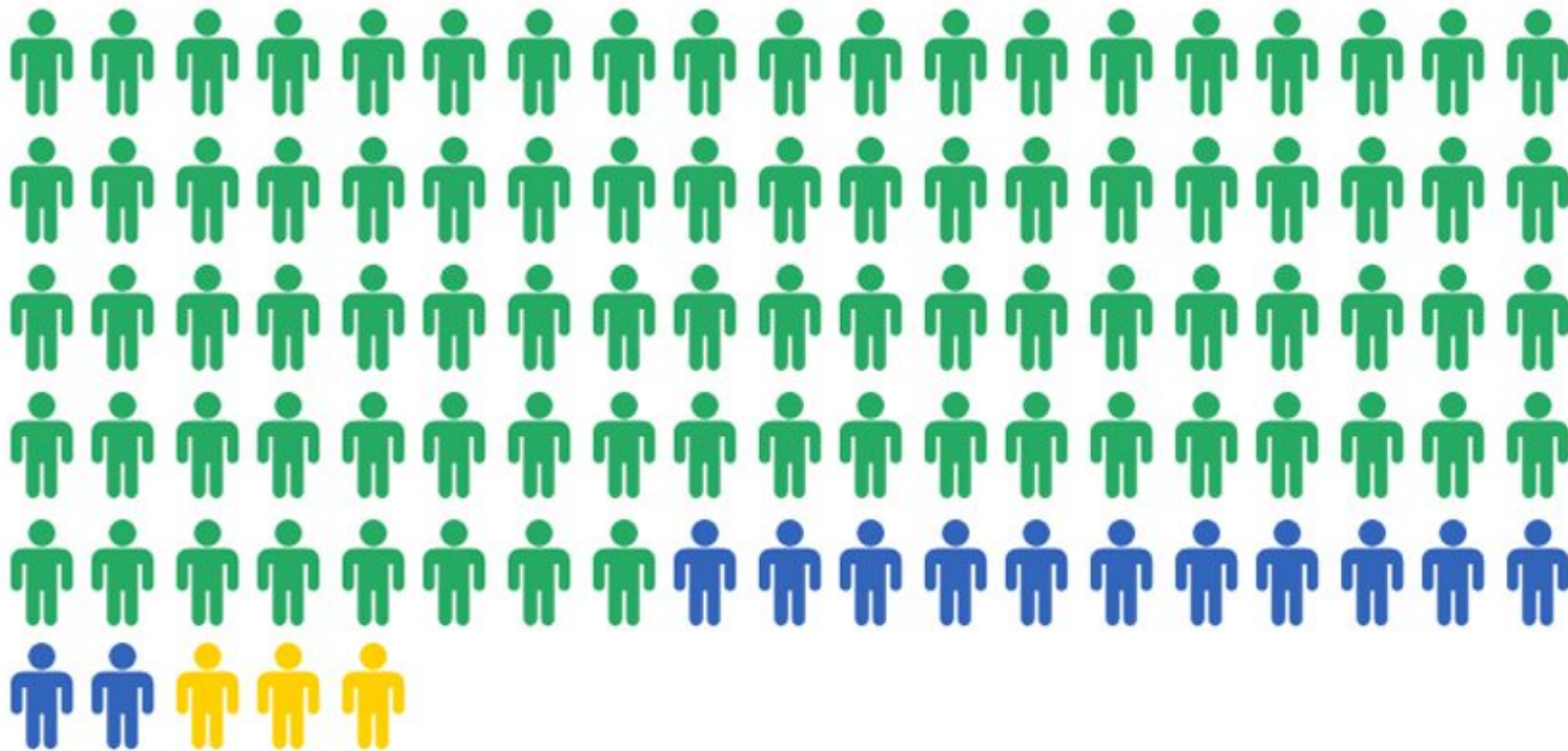
% av befolkningen från 1990 till 2014.

Vem bestämmer?

Wikipedia sköts av människor som du och jag. För människor som du och jag.

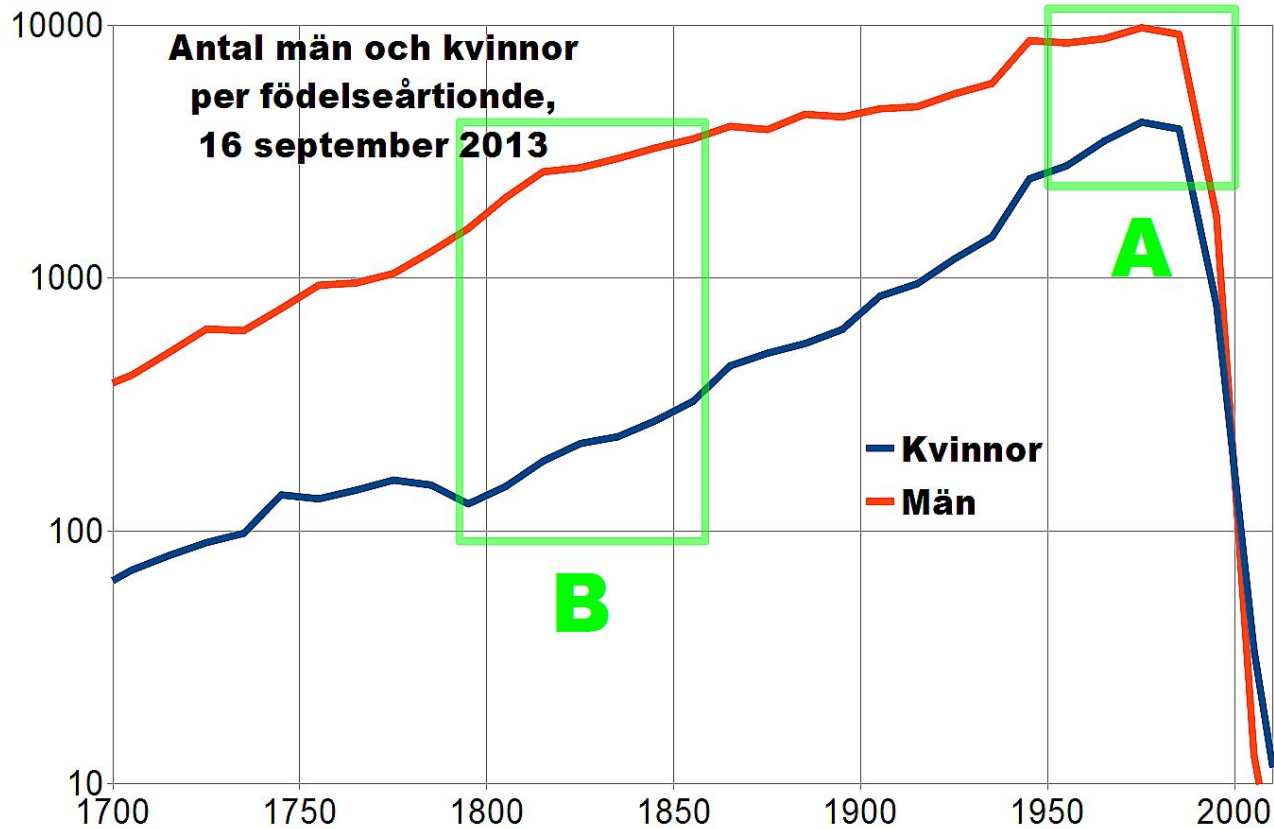

A screenshot of the Wikipedia 'Community' page. The page title is 'Community' and the subtitle is 'From Wikipedia, the free encyclopedia'. The main content area contains a definition of 'community' and a section for 'Perspectives from various disciplines' with a sub-section for 'Sociology'. A sidebar on the left lists navigation options like 'Main page', 'Contents', and 'Tools'. Five user avatars are overlaid on the page with lines pointing to specific sections: one points to the top navigation, another to the 'Main page' link, a third to the 'Interaction' section, a fourth to the 'Languages' section, and a fifth to the 'Sociology' sub-section.

Man Kvinna Annan genusidentitet

Infografik - fördelning män & kvinnor på Svenska Wikipedia
Av Björn Helgeson CC BY-SA 4.0

“Tänk dig en värld där
alla har fri tillgång till
mänsklighetens samlade
kunskap.

Det är det vi gör.”

Grundpelare

WIKIPEDIA ÄR ETT UPPSLAGSVERK

- ❑ Allt kan inte ingå i ett uppslagsverk, därför finns relevanskriterier.
- ❑ Innehåll måste tydligt kunna verifieras av trovärdiga källor, genom fotnoter och referenslista.
- ❑ Formen ska vara enligt Wikipedias stilguide.

WIKIPEDIA TAR INTE STÄLLNING

- ❑ Wikipedia kan inte ta ställning i frågor utan ska rättvist redogöra för alla sidor.
- ❑ Wikipedia tillåter inte reklam eller annonsering.

WIKIPEDIA HAR ETT FRITT INNEHÅLL

- ❑ Fria licenser (CC BY-SA) tillåter återanvändning och bearbetningar också för kommersiella syften.
- ❑ Plagiat är hårt kontrollerat och inte tillåtet.
- ❑ Användares data sparas inte.

WIKIPEDIA FÖRUTSÄTTER ETT GOTT UPPFÖRANDE

- ❑ Respekt krävs för att en mångfald av användare ska känna sig välkomna
- ❑ Wikipedia är inte ett slagfält för egna åsikter

WIKIPEDIA HAR INGA FASTA REGLER

- ❑ Regelverket skapas gemensamt och kan ändras om användargruppen är överens om det.
- ❑ Att vara djärv uppmuntras! Du behöver inte kunna alla regler från början.

KULTURARV & WIKIMEDIA

- Vad är det oväntade i detta möte?

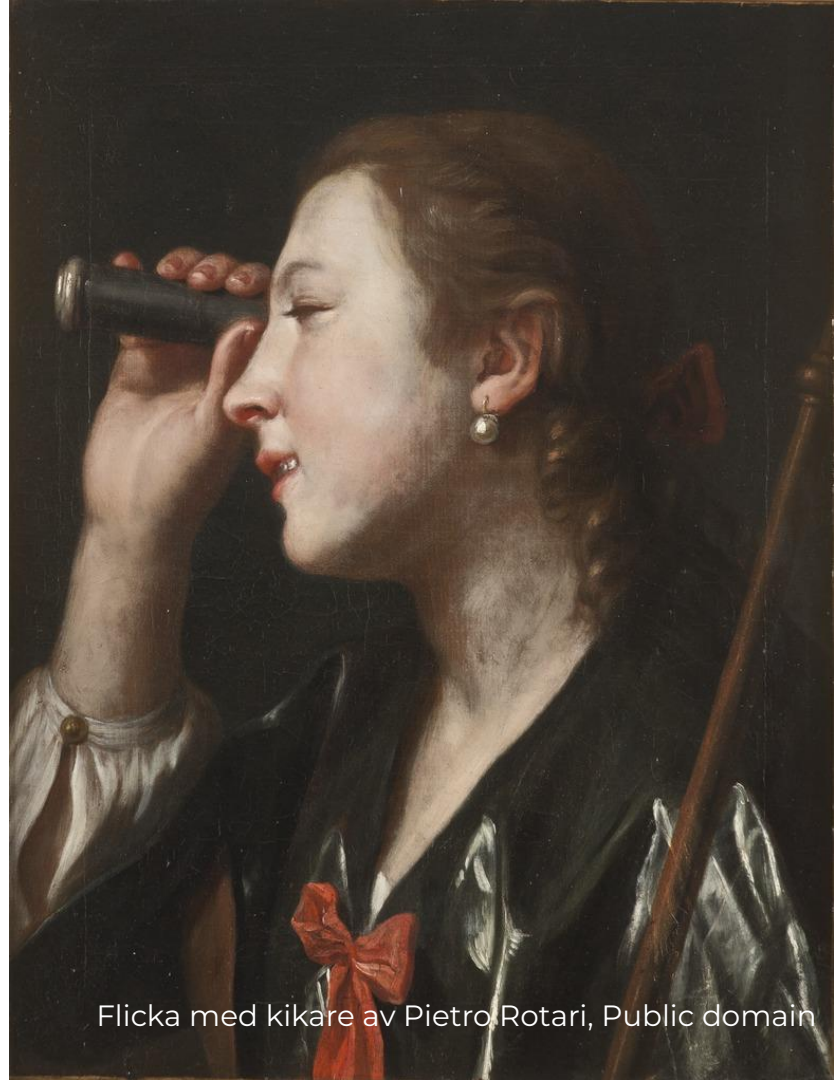

WIKIMEDIA
SVERIGE

“Konsten ägs av alla.”

“Vi hoppas att vår öppna samling
leder till nya kreativa
vidareutvecklingar av konsten.”

Nationalmuseum

Flicka med kikare av Pietro Rotari, Public domain

Fri tillgång.

Ale stenar
av Billy Palmius CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons

Likvärdig tillgång.

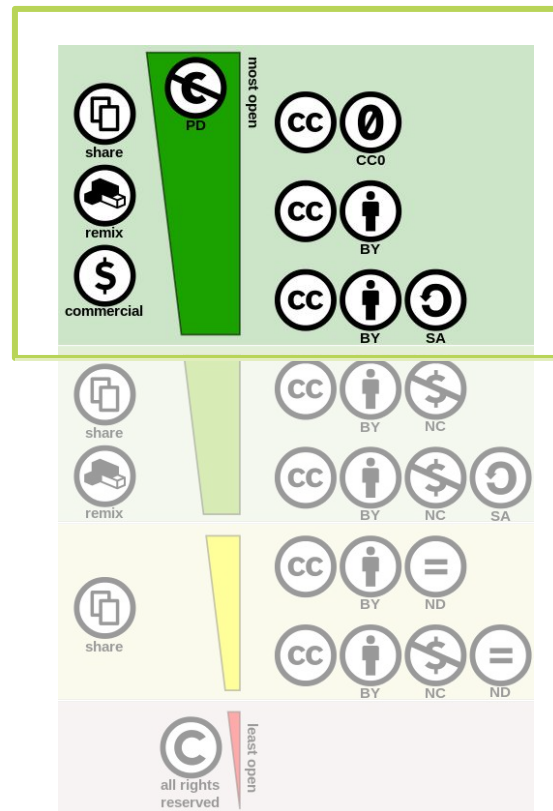
Rättigheter och infrastruktur.

Ale stenar
av Billy Palmius CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons

Fria licenser

När upphovsrättsinnehavaren ger alla (studenter, intresseföreningar, folkbildningen, näringsliv) rättigheter till att göra bearbetningar, sprida, och återanvända verket, oavsett syfte.

Länk:
<https://www.youtube.com/watch?v=0p8wFdnPfVw>

Att diskutera.

1. Vilka exempel ger de som medverkar i filmen på samarbeten mellan Wikimedia och ABM-sektorn?
2. Hur motiveras fototävlingen Wiki Loves Monuments?
3. Vad handlar Wikipedias utmaning om?

Från tillgänglig samling till använd samling.

Östra Ämterviks Kyrka
av Mararg [CC BY-SA 4.0](#), via [Wikimedia Commons](#)

Alfred Westholm och geten Filoxenos II

Alfred Westholm och geten Filoxenos II. Vouni. exteriör. Galini - SMVK - C01622.tif av John Lindros/Världskulturmuseerna CC0, via Wikimedia Commons

Saami Family 1900

Versionen från 6 februari 2012 kl. 19.24 (redigera)

[Tchoř \(diskussion | bidrag\)](#)

{{{cs|Laponská rodina v Norsku okolo roku 1900}}}

– [Äldre redigering](#)

Versionen från 28 februari 2012 kl. 03.08 (redigera) (gör ogjord) (tacka)

[Ninamcmahon2012 \(diskussion | bidrag\)](#)

(Culturally inappropriate to use the word "Lapp")

[Nyare redigering](#) –

Rad 4:

{{{ar|1900 عائلة سامي في النرويج حول}}}

{{{cs|[:cs:Laponci|Laponská]] rodina v [:cs:Norsko|Norsku]] okolo roku 1900}}

– {{{en|A [[w:Sami people|Sami]] (**Lapp**) family in [[w:Norway|Norway]] around 1900.}}

Detroit Publishing Co. Print no. 7123

{{{de|Eine [[:de:Samen (Volk)|Samen]]<nowiki></nowiki>familie (Lappen, Lappländer) in Norwegen, um 1900.}}

Rad 4:

{{{ar|1900 عائلة سامي في النرويج حول}}}

{{{cs|[:cs:Laponci|Laponská]] rodina v [:cs:Norsko|Norsku]] okolo roku 1900}}

+ {{{en|A [[w:Sami people|Sami]] **indigenous northern European** family in [[w:Norway|Norway]] around 1900.}}

Detroit Publishing Co. Print no. 7123

{{{de|Eine [[:de:Samen (Volk)|Samen]]<nowiki></nowiki>familie (Lappen, Lappländer) in Norwegen, um 1900.}}

Saami_Family_1900.jpg av Okänd/Library of Congress, Public Domain, via Wikimedia Commons

Aktiviteter

Skapa inflytande för lokalsamhället, delaktighet för medborgare och kompetenser för digital samtid.

Samlas kring tema

Skrivstuga för nybörjare och
erfarna Wikipediaanvändare.

Tema utifrån verksamheten.

Engagera skolor i samlingarna.

Skriva och skapa för verkliga mottagare.

Kulturhistoria som gymnasiearbete.

[Coffee table talk with students – project Att skriva kulturhistoria på Wikipedia från gymnasiearbetet, run in 2016-2017 av Zache](#) [CC BY-SA 4.0](#)

Från arkiv till Wikipedia.

[Amerikabrev skickat från Sterling, USA den 26-9-1864.png](#)

[Amerikabrev.png](#)

[Amerikanskt café i "svensk" kaffestuga i staden Harris i Minn...](#)

[Brev från Fredrika till Karin.jpg](#)

[Brevkuvert från Minnesota år 1944, 1937 och 1939.png](#)

[En svensk familjs första hem i Minneapolis i Amerika.jpg](#)

Lokalhistoria.

Min plats på den digitala kartan.

[välkommentillminplats.se](http://valkommentillminplats.se)

Elever provar en kopia av en hjälm från järnåldern, av
Sofiapedagog [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

En stärkt digital allmänning

i samarbete med kulturarvsinstitutioner,
utbildningssektorn och forskning.

WIKIMEDIA
SVERIGE

TACK!

axel.pettersson@wikimedia.se

WIKIMEDIA
SVERIGE

Länkar

- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Grundprinciperna>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Stilguide>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Relevanskriterier>
- [https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Var djäv](https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Var_djäv)
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Illustrationer>
- [https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Introduktion \(börja bidra\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Introduktion_(börja_bidra))
- https://sv.wikipedia.org/wiki/Special:Senaste_ändringar
- https://meta.wikimedia.org/wiki/Wikimedia_projects/sv

Kulturarvskoppling

- [Linking cultural heritage data in practice](#), film om samarbete mellan Nationalmuseum, Statens historiska museer och Wikimedia Sverige
- [Tekniska museet](#), uppladdning av [Curmans bilder](#) samt [rättningar](#)
- https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Projekt_GLAM/Nordiska_museet/Kulturhistoria_som_gymnasiearbete

Bra saker jag inte sa så mycket om

- <http://wikifika.se> (Träffas och prata eller skriva tillsammans)
- <https://pageviews.wmcloud.org> (sidvisningar av artiklar)

